

ROMÂNIA
TRIBUNALUL CONSTANȚA
SECȚIA A II - A CIVILĂ

Dosar nr. 11436/212/2021

ÎNCHEIERE
CAMERA DE CONSILIU
Ședința de la 14 Iulie 2021
Completul compus din:
PREȘEDINTE: xxxxxx
Judecător: xxxxxx
Grefier: xxxxxx

S-a luat în examinare cererea de apel formulată de apelanta xxxxxx, societate înregistrată la Registrul Comerțului sub numărul xxxxxx, având cod unic de înregistrare xxxxxx și atribut fiscal xxxxxx, cu sediul în xxxxxx, împotriva încheierii nr. 6339/05.05.2021 pronunțată de Judecătoria Constanța, în dosarul nr. 11436/212/2021, având ca obiect încuviințare executare silită.

La apelul nominal făcut în ședința din Camera de Consiliu, a răspuns apelanta prin consilier juridic xxxxxx, în baza delegației de reprezentare pe care o depune la dosarul cauzei.

Procedura de citare este legal îndeplinită, cu respectarea prevederilor art. 153 și următoarele Cod Procedură Civilă.

S-a făcut referatul oral asupra cauzei de către grefierul de ședință, care evidențiază părțile, obiectul litigiului, mențiunile privitoare la îndeplinirea procedurii de citare.

Reprezentantul convențional al apelantei depune la dosar cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unor chestiuni de drept.

Instanța acordă cuvântul reprezentantului convențional al apelantei asupra cererii de sesizare a ÎCCJ.

Reprezentantul convențional al apelantei solicită admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept și anume: *dacă facturilor emise de operatorii serviciilor de apă și de canalizare, care sunt titluri executorii conform art. 31 alin. 17 din Legea nr. 241/2006, le sunt aplicabile dispozițiile art. 4 din Legea nr. 297/2018 privind publicitatea mobilă, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 196/2020, care instituie o condiție suplimentară pentru declanșarea executării silite, aceea a înscrierii titlului executoriu în Registrul Național de Publicitate Mobilă; totodată, solicită suspendarea prezentului apel până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept, în temeiul disp. art. 520 C.proc.civ.*

Instanța rămâne în pronunțare asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept și asupra cererii de suspendare a judecării apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

TRIBUNALUL,

Deliberând asupra prezentei cauze civile, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Constanța la data de 27.04.2021, sub nr. 11436/212/2021, petentul executor judecătoresc xxxxxx a solicitat încuviințarea executării silite a titlurilor executorii reprezentate de facturile fiscale: seria NO nr. 110790608/31.12.2020, seria NO nr. 112613045/29.01.2021, seria NO nr. 112632161/28.02.2021, respectiv seria NO nr. 112647850/31.03.2021, emise de creditoarea

xxxxxx, în baza convenției de facturare individuală nr. 2094/11.03.2013, anexă la contractul de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare nr. 230/10.02.2012.

Prin cererea de executare silită a creditorului, s-a solicitat încuviințarea executării silite și cu privire la penalitățile de întârziere, în conformitate cu dispozițiile art. 628 alin. 3 Cod procedură civilă.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 666 Cod procedură civilă.

În dovedire, executorul a depus la dosar, în copie certificată pentru conformitate cu originalul, cererea de executare silită, titlurile executorii și încheierea privind deschiderea dosarului de executare silită.

Cererea a fost timbrată potrivit dispozițiilor art. 10 alin. 1 lit. a din O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.

Prin încheierea nr. 6339/05.05.2021 pronunțată de Judecătoria Constanța, în dosarul nr. 11436/212/2021, a fost respinsă cererea formulată de către petentul executor judecătoresc xxxxxx, privind pe creditoarea xxxxxx și pe debitorii xxxxxx și xxxxxx, ca neîntemeiată.

Pentru a se pronunța în acest sens, instanța de fond a reținut că, potrivit art. 666 alin. 1 Cod procedură civilă, în termen de maximum 3 zile de la înregistrarea cererii, executorul judecătoresc va solicita încuviințarea executării de către instanța de executare, căreia îi va înainta, în copie certificată de el pentru conformitate cu originalul, cererea creditorului, titlul executoriu, încheierea prevăzută la art. 665 alin. 1 și dovada achitării taxei judiciare de timbru.

Alin. 5 din același act normativ enumeră exemplificativ cazurile de respingere a cererii de încuviințare a executării silite.

Observând actele depuse la dosarul cauzei, instanța a constatat că cererii de încuviințare i-au fost atașate toate cele enumerate la alin. 1.

Cu toate acestea, petentul nu a depus dovada înscrierii titlurilor executorii în Registrul Național de Publicitate Mobiliară, astfel cum reclamă dispozițiile Legii nr. 196/2020, astfel că cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Împotriva încheierii nr. 6339/05.05.2021 pronunțată de Judecătoria Constanța, în dosarul nr. 11436/212/2021, la data de 04.06.2021, a declarat apel apelanta creditoarea xxxxxx, prin care a solicitat admiterea apelului, schimbarea în tot a încheierii apelate, în sensul admiterii cererii de încuviințare a executării silite, astfel cum a fost formulată.

În motivare, a subliniat faptul că factura emisă de către operatorii serviciilor de apă și de canalizare nu constituie înscris sub semnătură privată, sens în care Legea nr. 196/07.09.2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2018 privind Registrul Național de Publicitate Mobiliară și pentru abrogarea O.G. nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare nu este aplicabilă apelantei.

Ca atare, executorii investiți cu o cerere de executare de către operatorii furnizori de servicii publice de apă și de canalizare nu pot condiționa înregistrarea dosarului de înscrierea prealabilă a facturii de apă și de canalizare în RNMP.

În drept, au fost invocate dispoz. art. 666 alin. 7 C.proc.civ.

Cererea de apel a fost timbrată cu taxă judiciară de timbru în cuantum de 20 lei.

La termenul de judecată din data de 14.07.2021, apelanta a formulat prezenta cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept învederate, pentru motivele cuprinse în cerere, apreciind, totodată, admisibilă cererea de sesizare prin raportare la condițiile prev. de art. 519 C.proc.civ.

Analizând cererea formulată de apelanta xxxxxx, reține următoarele:

Tribunalul este investit cu soluționarea apelului promovat de apelanta xxxxxx împotriva încheierii nr. 6339/05.05.2021 pronunțată de Judecătoria Constanța, în dosarul nr. 11436/212/2021, având ca obiect încuviințare executare silită.

Din această perspectivă, constată întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 519 C.proc.civ. pentru admiterea sesizării, anume: chestiunea de drept este invocată în legătură cu o judecată aflată în curs; judecata cauzei se află pe rolul tribunalului, iar acesta este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; lămurirea chestiunii de drept este determinantă în ceea ce privește soluționarea pe fond a cauzei; problema de drept este nouă, în sensul că asupra ei nu a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Cu privire la fondul sesizării, completul de judecată opinează după cum urmează:

xxxxxx este operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare al unităților administrativ – teritoriale membre ale xxxxxx.

Art. 31 alin. 17 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată, prevede că *Factura individuală pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare constituie titlu executoriu.*

Conf. art. 641 C.proc.civ., *Înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii, numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege. Orice clauză sau convenție contrară este nulă și considerată astfel nescrisă. Dispozițiile art. 664 și următoarele sunt aplicabile.*

Art. 4 din Legea nr. 297/2018 privind publicitatea mobilă, modificată prin Legea nr. 196/2020, prevede că (1) *Înregistrarea operațiunilor privind ipotecile mobiliare, a operațiunilor asimilate acestora, a înscrisurilor sub semnătură privată care sunt titluri executorii în condițiile legii, a altor drepturi prevăzute de lege, precum și publicitatea actelor și operațiunilor juridice prevăzute de lege se efectuează în Registru, care constituie un sistem de evidență a priorității ipotecilor mobiliare și de publicitate, structurat pe persoane și bunuri. (2) Ipotecile mobiliare, gajul, precum și orice alte operațiuni asimilate acestora, pentru care legea prevede înscrierea în Registrul Național de Publicitate Mobilă, precum și privilegiile, în condițiile legii, în vederea efectuării publicității se înscriu în Registru prin completarea, în mod corespunzător, a formularelor de aviz de înscriere. (3) Înscrisurile sub semnătură privată care, potrivit legii, sunt valabile încheiate și au caracter de titlu executoriu, pot fi puse în executare numai sub condiția înscrierii în Registru.*

Din art. 4 alin. 3 din Legea nr. 297/2018, anterior modificării prin Legea nr. 196/2020 reieseau 2 condiții esențiale: titlul executoriu să fie constatat printr-un înscris sub semnătură privată; legea specială să solicite realizarea formalităților de publicitate.

Or, în contextul facturii emise de către companiile publice de apă și de canalizare, aceasta constituie titlu executoriu, în baza art. 31 alin. 17 din Legea nr. 241/2006, fără ca articolul menționat să prevadă ca o condiție de validitate a titlului executoriu ca factura să fie înregistrată.

Din perspectiva condiției ca titlul executoriu să fie constatat printr-un înscris sub semnătură privată, art. 272 C.proc.civ. definește actul sub semnătură privată ca fiind înscrisul care poartă semnătura părților.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 2634/2015, Anexa 1, lit. A, pct. 25, factura este definită ca fiind documentul justificativ care stă la baza înregistrării în contabilitate a operațiunilor economice.

Prin factură se constată un fapt juridic, anume serviciul prestat de către societatea noastră, unitatea de timp în care acesta a fost prestat, prețul / contravaloarea serviciului și termenul de plată.

Cu privire la contextul legislativ în care a fost adoptată Legea nr. 196/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2018 privind Registrul Național de Publicitate Mobilă și pentru abrogarea Ordonanței Guvernului nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, trebuie avut în vedere scopul acestor modificări, în speță Legea nr. 17/2017 privind

aprobarea O.U.G. nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe, care modifică art. 641 astfel: *Înscrierile sub semnătură privată sunt titluri executorii, numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege. Orice clauză sau convenție contrară este nulă și considerată astfel nescrisă.*, în sensul în care înscrierile sub semnătură privată nu mai pot fi titluri executorii decât dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

Această prevedere din codul de procedură civilă, care se referă la înscrierile reprezentând titluri executorii pentru care legea de reglementare prevede în mod expres necesitatea înscrierii într-un registru public, a primit și o confirmare legislativă prin intrarea în vigoare a Legii nr. 297/2018 privind Registrul Național de Publicitate Mobiliară, în versiunea inițială, care prevedea, la art. 4 alin. 3, faptul că titlurile executorii pentru care legea solicită realizarea formalităților de publicitate îndeplinesc această condiție prin înscrierea în RNPM. Astfel, Legea nr. 297/2018 a venit spre a clarifica că prevederile privind publicitatea titlurilor executorii se referă doar la acele acte cărora legea de reglementare le cere în mod expres înregistrarea, RNPM fiind doar registrul public adecvat unei asemenea forme de publicitate.

Cu privire la dispozițiile art. 641 C.proc.civ., apreciază tribunalul că acest articol, care reprezintă legea generală în domeniul executării silite, în general, și în domeniul titlurilor executorii, în special, a fost interpretat de către instanțele de judecată în mod unanim în sensul că articolul nu instituie o condiție de validitate generală tuturor titlurilor executorii constatate prin înscrieri sub semnătura privată.

Aceasta deoarece printr-o lege generală, respectiv art. 641 C.proc.civ., nu se pot institui condiții suplimentare față de cele instituite prin legile speciale, respectiv art. 31 alin. 17 din Legea nr. 241/2006. Legea generală se aplică în orice materie și în toate cazurile, mai puțin în acelea în care legiuitorul stabilește un regim special și derogatoriu, care sunt prioritare față de norma de drept comun.

Având în vedere cele arătate, opinează tribunalul că art. 4 alin. (3) din Legea nr. 297/2018, în forma anterioară modificării acesteia prin Legea nr. 196/2020, nu era aplicabilă apelantei.

Prin deciziile C.C.R. nr. 603/2020 și nr. 188/21.03.2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 22 mai 2017, Curtea a observat că, prin această reglementare, legiuitorul a uniformizat legislația aplicabilă pentru toate serviciile de utilități publice, astfel încât toți operatorii de servicii de utilități publice să poată beneficia de puterea de titlu executoriu a facturilor emise pentru asemenea servicii. Curtea a constatat că legiuitorul a optat pentru o atare soluție legislativă având în vedere domeniul specific al serviciilor publice, pentru a se putea asigura recuperarea cu celeritate a contravalorii serviciilor furnizate, împrejurare față de care se poate asigura și continuitatea acestora.

De altfel, prin conferirea de valoare executorie unui document care atestă o obligație de plată, textul face aplicarea principiului consacrat de art. 632 C.proc.civ., respectiv că executarea silită se poate face nu numai pe baza unei hotărâri judecătorești investite cu formulă executorie, ci și în virtutea unui titlu executoriu prevăzut de lege. Prin instituirea acestei proceduri, legiuitorul a urmărit să restrângă posibilitatea de tergiversare a executării silite și să realizeze un spor de celeritate în realizarea dreptului recunoscut prin titlul executoriu (Decizia nr. 380/22.03.2011, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 574/12.08.2011).

Potrivit art. 4 alin. 3 din Legea nr. 297/2018, modificat prin art. I, pct. 4 din Legea nr. 196/2020: *Înscrierile sub semnătură privată care, potrivit legii, sunt valabil încheiate și au caracter de titlu executoriu, pot fi puse în executare numai sub condiția înscrierii în Registru.*

Deși articolul pare a institui o regulă generală pentru toate titlurile executorii constatate printr-un act sub semnătură privată, singura interpretare constituțională a articolului, în forma modificată prin Legea nr. 196/2020, este cea conform căreia legea specială trebuie să prevadă

caracterul de titlu executoriu al unui înscris sub semnătură privată și, ca o condiție de executorialitate a acestuia, să prevadă că înscrisul trebuie să fie înscris într-un registru, sens în care art. 4 alin. 3 dispune în ce registru trebuie înscrise aceste înscrise.

Cu privire la modificarea adusă în anul 2017 art. 641 C.proc.civ., se poate aprecia că scopul legiuitorului a fost acela de a evidenția o anumită categorie de înscrise sub semnătură privată care constituie titluri executorii, anume acele înscrise în privința cărora diferitele legi (norme juridice) ce le atribuie caracter executoriu stabilesc ca o condiție de executorialitate înscriserea acestora în anumite registre publice. Potrivit acestei interpretări, art. 641 C.proc.civ., care se referă la înscrise sub semnătură privată precum acela care constată un contract de locațiune (art. 1798 și art. 1809 alin. 3 C. civ.), trebuie înțeles în sensul că nu instituie o condiție generală și suplimentară – înregistrarea într-un registru public – pentru dobândirea atributului executorialității, altfel spus, legiuitorul nu a dorit ca, pentru un înscris sub semnătură privată declarat printr-o lege titlu executoriu, să fie necesară și înregistrarea acestuia într-un registru public pentru ca respectivul înscris să fie titlu executoriu.

Dimpotrivă, dacă o lege atribuie caracter executoriu unui înscris sub semnătură privată fără ca acea lege să se refere la necesitatea înregistrării înscrisului într-un registru public, de exemplu contractul de credit bancar (art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006) sau contractul de asistență juridică (art. 30 alin. 5 din Legea nr. 51/1995), acel înscris continuă să fie titlu executoriu fără a fi necesară înregistrarea acestuia într-un registru public.

Practic, concluzia ar fi că dacă, anterior modificării art. 641 prin Legea nr. 17/2017, nu exista o normă generală și una sau mai multe norme speciale în ceea ce privește înscrisele sub semnătură privată care, potrivit legii, reprezintă titluri executorii, după modificarea acestui articol situat în Codul de procedură civilă, se poate admite existența unei norme generale potrivit căreia înscrisele sub semnătură privată sunt titluri executorii în cazul în care diferitele legi ce le atribuie acest caracter stabilesc, pentru însuși atributul executorialității, înregistrarea lor în diferite registre publice, ceea ce înseamnă că pot exista norme speciale în diverse acte normative, acestea din urmă stabilind caracterul executoriu al unor înscrise sub semnătură privată fără a fi necesară înregistrarea acestora în registre publice.

Opozabilitatea ca efect specific al publicității (inclusiv a publicității mobiliare) nu poate să funcționeze ca și impediment la executarea silită a înscriselor sub semnătură privată care sunt titluri executorii, pentru că atunci textul ar intra în contradicție, atât cu înțelesul noțiunii de opozabilitate față de terți, specifică publicității mobiliare, astfel cum este reglementată de Legea nr. 297/2018, cât și cu efectele contractelor reglementate de Codul civil.

Există două momente de referință în procedura de punere în executare a unui titlu executoriu: pe de o parte, constituirea titlului, iar, pe de cealaltă parte, procedura punerii efective în executare. Dacă se pornește de la premisa că însăși constituirea titlului este independentă de înscriserea în Registru, care nu ar avea nicio înrăurire asupra dobândirii caracterului executoriu de către titlul ce urmează a fi pus în executare, înseamnă că, din momentul în care a dobândit existență juridică, înscrisul este prin sine însuși suficient pentru trecerea la executarea silită în temeiul său.

Condiția înscrierii în Registru nu poate paraliza acest drept al creditorului. De vreme ce constituirea titlului executoriu este completă în lipsa publicității, înseamnă că publicitatea înscrisului sub semnătură privată în Registru nu poate fi justificată, pentru că ar genera contradicții logice, atât în raport cu procesul de constituire a titlului executoriu, cât și în raport cu procedura executării silite și chiar în raport cu însuși sistemul de publicitate mobilă.

Ar rezulta că dispozițiile art. 4 alin. 3 din Legea nr. 297/2018 ar viza obligativitatea cerinței înscrierii în Registru doar a acelor titluri executorii constând în înscrise sub semnătură privată cu privire la care legile care le atribuie caracterul executoriu condiționează executorialitatea de înregistrarea înscrisului în Registru.

Raportat la cele de mai sus, tribunalul apreciază că factura emisă de către operatorii serviciilor de apă și de canalizare nu constituie înscris sub semnătură privată, iar Legea nr. 196/07.09.2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2018 privind Registrul Național de Publicitate Mobiliară și pentru abrogarea Ordonanței Guvernului nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, nu îi este aplicabilă apelantei.

Având în vedere că urmează a se dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, față de prevederile art. 520 alin. 2 C.proc.civ., se va dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prelabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

Admite cererea formulată de apelanta xxxxxx, societate înregistrată la Registrul Comerțului sub numărul xxxxxx, având cod unic de înregistrare xxxxxx și atribut fiscal xxxxxx, cu sediul în xxxxxx.

În baza art. 519 C.proc.civ., dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *Facturilor emise de operatorii serviciilor de apă și canalizare care sunt titluri executorii, conf. art. 31 alin. 17 din Legea nr. 241/2006, le sunt aplicabile dispoz. art. 4 din Legea nr. 297/2018 privind publicitatea mobiliară, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 196/2020, care instituie o condiție suplimentară pentru declanșarea executării silite, aceea a înscrierii titlului executoriu în Registrul Național de Publicitate Mobiliară?*

Conf. art. 520 alin. 2 C.proc.civ., dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prelabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 14.07.2021.

Președinte,
xxxxxx

Grefier,
xxxxxx

Judecător,
xxxxxx

Red. hot. fond xxxxxx
Red. inch. apel jud. xxxxxx / 26.07.2021
Tehnoredact. gref. xxxxxx / 4 ex. / 26.07.2021
Î.D. / 26.07.2021